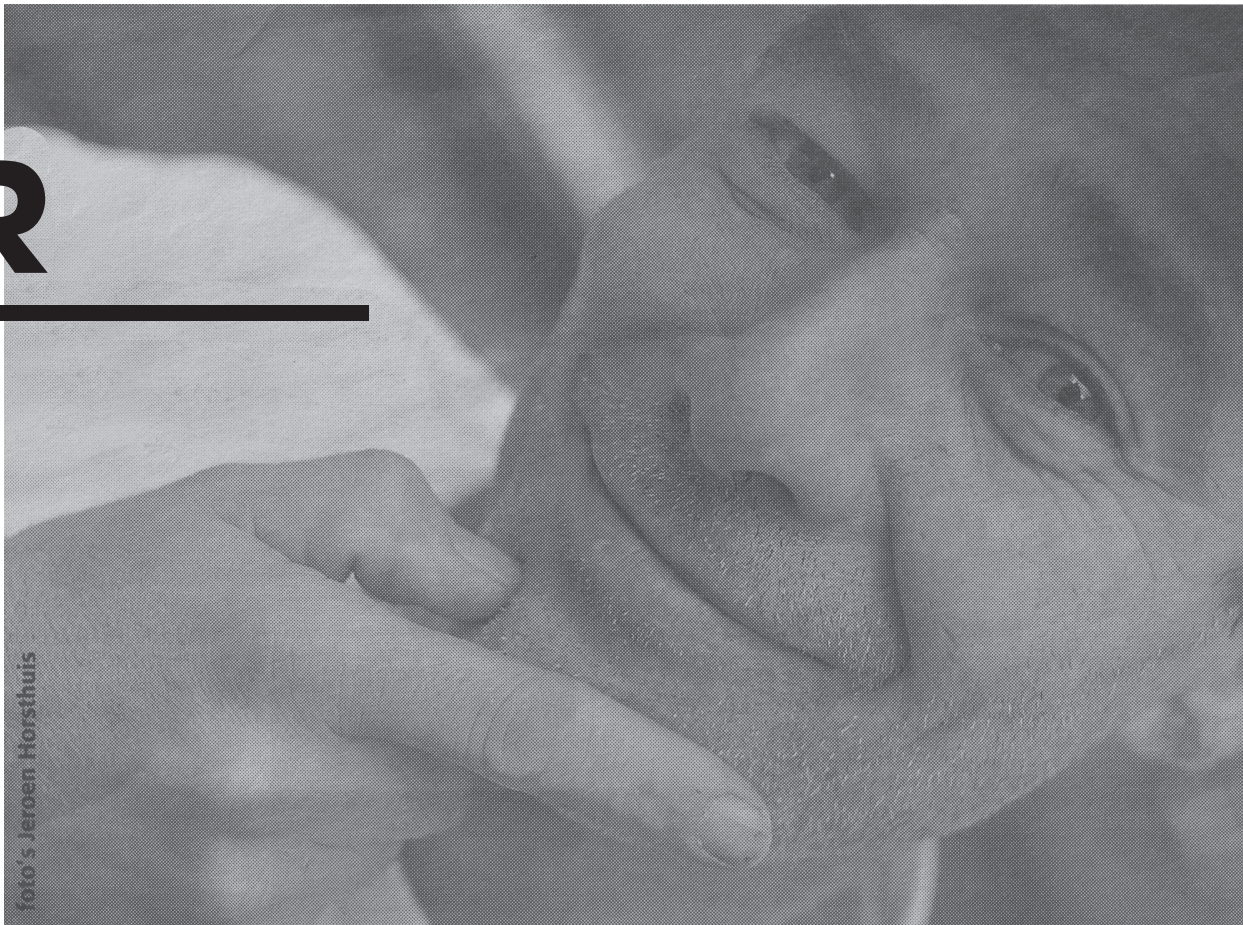

CULTUUR

fotografie
toneel
dans
galerie
film
beeldende kunst
lezingen
muziek
internet
museum

Met **&** HART & ZIEL

Hans van Buuren (44) is een theaterman in hart en nieren. Zijn hele leven is een aaneenschakeling van toneel en theater. Op dit moment gebeurt dat onder de vlag van stichting De Prinselijke Eenvoud. Praten met hem is vooral luisteren naar een man die alles met hart en ziel doet. Een monoloog daarom, over hoe het begon en hoe het maar niet wil ophouden

Groot geworden op toneel in Haarlem en omgeving verhuisde Hans van Buuren ruim twaalf jaar geleden naar Friesland. Nu woont de theatermaker en dramadocent in Ryptsjerk. Met zijn vrouw Simone Montsma als producent en de acteurs Rense Westra en Anne Feddema bracht hij dit najaar het succesvolle toneelstuk Roos op de planken in De Harmonie in Leeuwarden. De volgende uitdaging is van 7 tot en met 9 december op landgoed Stania State in Oentsjerk. Vier keer per dag worden daar theaterwandelingen gehouden. Iets heel anders dan Roos, maar in het natuurlijke Stania-decor verzekerd van succes. Zijn carrière begon al op heel jonge leeftijd als figurant in toneelstukken van zijn vader. Daarna werd het sjouwen en opruimen in de schouwburg, als bijbaantje. Tussen de coulissen de voorstelling willen volgen en langzaam proberen zelf op toneel te komen. Na de theaterschool werd hij regisseur bij professioneel jeugdtheater De Jonge Honden in Rotterdam. Toen na vier jaar daar de subsidiekraan dicht ging, vertrok hij in 1988 naar Friesland.

"Als theatermaker kreeg ik vrij snel voet aan de grond in het Noorden. Zo heb ik ondermeer zes jaar lang het iepenloftspul van Burgum geregisseerd

en in en rondom Leeuwarden les gegeven. Het werken met amateurs vind ik vooral een beproeving. Voor mij is het altijd weer een uitdaging gebleven om iets te maken dat de spelers past. Als dat lukt, past het ook je publiek. Ik ben er trouwens altijd op uit om de confrontatie met het publiek aan te gaan. Ik werk heel graag met mensen die niet weten waartoe ze samen en voor een groot publiek toe in staat zijn. Dat is toneel, steeds weer jezelf ontdekken en zoeken naar wat je mogelijkheden zijn!'

Aan premières heeft hij een geweldige hekel. „Dan komen er allerhande mensen die er verstand van hebben en applaus geven omdat het afgelopen is. Ik maak toneel voor iedereen die daar naar wil komen kijken en er écht van kan genieten. Dus doe ik het ook voor mezelf. Het creëren van iets is bij mij zo een verslaving geworden. Maar ik houd vooral van engagement, ook al weet ik dat alles wat met betrokkenheid heeft te maken, veel mensen als een vies woord in de oren klinkt!'

Creëren is verslaving voor Hans van Buuren

heeft. „En dat wij mensen niet alleen een ziel voor onszelf hebben, maar vooral ook elkaar. Rechtvaardigheid staat bij mij voorop. Ik zie de maatschappij als een sociaal iets en niet louter als carrière maken. Dat is iets dat mij altijd bezighoudt. En dat is beslist niet alleen in mijn werk. Niet dat ik de persoon ben die daarover een boodschap uit wil dragen, maar ik wil daar wel graag mijn betrokkenheid en

vervolg op pagina 39

vervolg van pagina 37

respect in mee geven. Dat is heel iets anders dan dat 'zie mij eens een mooi muziekje maken' of 'hoor mij eens een mooie monoloog houden'. Iets voordragen heeft alleen zin als je er iets mee doet, als je het ook uit weet te dragen. Ik wil de mensen in mijn werk graag iets laten voelen. Voor mij is dat belangrijk!'

SPEKTAKEL

'Twee jaar geleden had hij vooral succes met de opvoering van Het Dodenschip. Het stuk is negen keer opgevoerd in de Leeuwarder vuilverbrandingsoven. "Dat is echt een spektakel geworden met veel vuur en een compleet zwembad waarin dan een schip vergaat. Het was een spektakel, terwijl er toch maar twee mensen in meespeelden. Ook inhoudelijk sloeg dat heel goed aan. Het ging over een zeeman die zijn papieren is verloren en dus plotseling geen identiteit meer heeft. Toen en ook nu nog steeds actueel, omdat zoveel mensen geen plaats hebben in deze wereld en worden genegeerd omdat zij

geen sofnummer hebben!'

„Voor mij is Roos na tien jaar voor het eerst weer een echt toneelstuk geworden dat opgevoerd wordt in een zaal. Succes lijkt verzekerd met iemand als Rense Westra, omdat hij de afgelopen periode bekend is geworden van de film. Maar voor Rense Westra was dit ook na een aantal jaren voor het eerst weer dat hij toneel deed. En dan blijkt een rol toch iets anders dan in een film, waar alles net zolang over gedaan kan worden dat iedereen tevreden is. Als regisseur werk je juist daarom ook bij de meest geroutineerde speler nog onder hoogspanning!'

Roos speelt zich af in de buitenwijk van een grote stad. Het is de vertaling van het stuk Nongogo van de Zuid-Afrikaanse toneelschrijver Fugard. Het gaat over misstanden van het apartheidssysteem in zijn land. Het verhaal speelt zich eigenlijk af in de townships in Zuid-Afrika, maar voor het stuk is gekozen voor een achterstandswijk in een grote stad in Nederland. „Het gaat over de onderkant van de maatschappij, die mij altijd al zo bezighoudt. Roos is een vertaling in het Nederlands, die daarna in het Livvvadders werd overgezet door

Anne Feddema. Juist door het taalgebruik is weer veel van de oorspronkelijke sfeer teruggekomen in het stuk!'

AFWISSELING

Het liefst werkt hij met een vast groepje mensen om zich heen, maar dan wel met diverse soorten toneel. „Ik houd van afwisseling!'

Maar er is heel veel dat hij nog wil. „Graag wil ik in ieder geval nog een keer een heel groot openluchtspel maken. Niet beslist groot als spektakel, maar wel groots en professioneel opgezet in een passende locatie. Ik weet dat er eigenlijk teveel mensen zijn die uit dezelfde ruif willen eten. Ik hoop dat de er in Friesland nog eens een structuur komt in de subsidieregelingen, zodat er meer mogelijkheden komen om kunst een kans te geven. Ik ben een Fries geworden. En dat is niet alleen omdat ik met een oprechte Friese boerendochterben getrouwd. Maar ik weet ook dat de wereld groter is dan Ryptsjerk, en dat geldt zeker voor theater maken!'

■ BRAM BURUMA

